



Рекомендації круглого столу «Українська жінка: виклики під час війни»

7 березня 2024 рік, м. Київ

Учасники круглого столу констатують, що повномасштабна терористично-окупаційна війна росії проти України принесла небачені у 21 столітті жахіття і страждання українським сім'ям, українським жінкам.

Від бомбардувань і ракетних ударів, гарматних обстрілів і рук російських нацистів загинули тисячі мирних громадян, ще більше – отримали поранення, зруйновано тисячі будинків. Україна опинилася на порозі енергетичної та екологічної криз.

Бойові дії охопили території України, на яких працювало 10 млн працівників, близько 55% працівників втратили роботу. За цей час 15 млн українців виїхали за кордон. Близько 15 млн осіб вирушили до країн ЄС. 7 млн повернулись в Україну, 6 млн осіб стали воєнними мігрантами.

Хвиля біженців з України не схожа на попередні міграційні кризи, які спіткали Європейський континент у XXI столітті. Відмінність у тому, що більшість українських біженців – жінки працездатного віку з вищою освітою та їхні діти. Вони швидко адаптуються до нових умов, шукають роботу і платять податки. Однак те, що стало надбанням для ЄС, виявилось втратою для економіки України, стратегічно матиме вплив на трудовий потенціал країни як нині, так і в повоєнній відбудові. Окрім того, існує велика хвиля внутрішньо-переміщених осіб, переважна більшість з яких також становлять жінки з дітьми. Понад 62 000 тис. жінок перебуває у Збройних Силах України, з них близько 5 тис. несуть службу на лінії фронту.

Разом з тим, сьогодні держава гарантує рівні права в отриманні роботи та оплати праці усім працівникам, незалежно від статі. Але насправді жінки в Україні потерпають від підвищеного навантаження та зазнають дискримінації в силу різних причин. Також досі існує гендерний розрив в оплаті праці жінок і чоловіків, який становить 18%.

Низьким залишається рівень представництва жінок у вищих органах державного управління, політичних та профспілкових структурах. У складі Ради ФПУ їх лише 35%, водночас серед членів профспілок – 60%.

Учасники круглого столу рекомендують:

1. Продовжувати роботу із всебічної допомоги та підтримки захисниць України, сприяти соціалізації та реабілітації ветеранок, відстоювати право на гідні умови праці жінок, у тому числі молодих жінок.

2. Проводити адвокації щодо дотримання принципу рівної оплати за працю рівної цінності, відповідно до міжнародних трудових стандартів, а також щодо проведення гендерних аудитів та планів гендерної рівності на підприємствах, в установах та організаціях, з урахуванням досвіду ЄС.

3. Брати участь у підготовці програм щодо розв'язання проблеми балансу між сферою праці й особистим життям.

4. Здійснювати громадський контроль щодо порушення законів і норм трудової політики на робочих місцях.

5. Підтримувати програми соціальної освіти та підвищення свідомості про проблеми гендерної нерівності в оплаті праці та їх наслідки для суспільства, зокрема впровадження правових механізмів для захисту прав жінок на рівну оплату праці та недопущення дискримінації.

6. Звернутися до Уряду та до Урядової Уповноваженої з питань гендерної політики щодо ратифікації Конвенції МОП 190 та супровідної Рекомендації № 206.

7. Сприяти збалансованому гендерному паритету та представленню жінок у виборних органах ФПУ, створенні Жіночого комітету як статутного органу ФПУ.

8. Інтегрувати гендерний підхід у діяльність Федерації профспілок України, зокрема включати гендерну складову до навчальних програм, проводити заходи, спрямовані на захист та протидію насильству.

9. Проводити інформаційно-просвітницькі заходи з підготовкою рекомендацій та посібників для профспілкових працівників, активістів щодо питань гендерної рівності та протидії насильству, а також формування психологічно безпечного робочого середовища.